

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
BAKİ DÖVLƏT UNİVERSİTETİ**

FƏNN SİLLABUSU

Təsdiq edirəm _____
(kafedra müdiri)

İmza: _____

Tarix: “ _____ ” _____ 2016-cı il

Kafedra: _____ Bioekologiya _____

Fakültə: _____ Ekologiya və torpaqşünaslıq _____

I. Fənn haqqında məlumat

Fənnin adı: Biologiya-1

Tədris yükü (saat) cəmi: 20 müəhazirə 10 seminar 10 praktik (laboratoriya)

Tədris ili 2015/2016 Semestr 2 Bölmə bakalavr qiyabi

Kredit sayı (hər 30 saata 1 kredit) 1

II. Müəllim haqqında məlumat: Yusifova Məhluqə Mail qızı, dosent, biologiya elmləri üzrə fəlsəfə doktoru _____

(Soyadı, adı, atasının adı, elmi adı və dərəcəsi)

Məsləhət günləri və saatları: II gün 13⁰⁰-15⁰⁰

E-mail ünvanı:

 mehluqe_yusifli@mail.ru

İş telefonu: 5399716

III. Tələb olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

Əsas:

1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с.
2. Грин Н., Стуат У., Тейлор Д. Биология в 3-х томах: пер. с англ., Мир, 1990.
3. Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994
4. Основы общей биологии, М., Мир, 1982
5. Слюсарев А.А., Жукова С.В., Биология, Киев, Высшая школа, 1987

Əlavə:

6. V.Tutayuy. Bitkilərin anatomiya və morfolojiyası, 1966
7. Genel bioloji, Desen yayınları, 1998, İ.Kiziroğlu
8. T.Qaziyev. Bitki fiziologiyası, Maarif, 1974

9. A.Kocataş.Ekoloji. Ege universiteti, 2002.
10. Altuner. Toxumsuz bitkilərin sistematikas, 1996.
11. E.Qurbanov. Ali bitkilər sistematikas
12. İsrafilbəyov. İbtidai bitkilər sistematikas.

IV. Fənnin təsviri və məqsədi:

(Fənn haqqında qısa məlumat, onunla şərtləşən fənlər (bilavasitə bağlı olan/uyğun gələn), fənnin tədrisinin məqsədləri. Bu fənni öyrənməklə tələbələrin nəyi biləcəkləri, nəyə nail olacaqları və hansı vərdişlərə yiyələnəcəkləri qeyd edilir)

Kursun qısa təsviri: Fənnin tədrisi zamanı canlı orqanizmin təşkili xüsusiyyətləri, orqanizmin quruluşu, hüceyrə və onun komponentləri, hüceyrənin kimyəvi tərkibi, maddələr mübadiləsi, bölünməsi haqqında; bununla yanaşı, bakteriyalar və yosunlar, göbələklər, giyərotukimilər, mamırlar, qıyıkimilər, ibtidai və ali bitkilərin sistematikas, quruluşu, çoxalmaları və bioekoloji xüsusiyyətləri.haqqında biliklər tələbələrə çatdırılır.

Kursun məqsədi:

“Biologiya-1” **fənninin əsas məqsədi** canlı orqanizmlərin xassələri, bioloji sistemlərin təşkili səviyyələri, planetar proseslərdə biotanın rolu haqqında bilikləri tələbələrə çatdırmaqdan ibarətdir.

V. Fənnin təqvim planı:

Həftələr	Mövzunun adı və qısa icmalı	Mühazirə	Məşğələ	Saat	Tarix
1	<p>Mövzu №1. Canlı orqanizmin təşkili. Qısa icmalı: Həyatın əmələ gəlməsini sübut edən nəzəriyyələr. Materiyanın təşkilinin struktur səviyyələri. Canlı materiyanın struktur və funksional elementləri. Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə): 1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с. 2.Грин Н., Стюарт У., Тейлор Д. Биология в 3-х томах: пер. с англ., Мир,1990. 3.Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994 4.А.Кочатаş.Екологі. Еге университети, 2002.</p>	Mühazirə		2	
2	<p>Mövzu №2. Həyatın molekulyar və hüceyrə səviyyəsində təşkili. Qısa icmalı: Hüceyrə nəzəriyyəsi. Hüceyrənin biologiyası. Hüceyrənin qeyri-üzvi və üzvi tərkibi. Nüvə, xromosomlar, mitoxondri, ribosomlar. Hüceyrənin çoxalma qaydaları. Meyoz və onun bioloji əhəmiyyəti. Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə): 1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с. 2.Т.Қазыев. Bitki fiziologiyası, Maarif, 1974 3. V. Tutayuy. Bitkilərin anatomiya və morfologiyası, 1966 4.Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994</p>	Mühazirə		2	
3	<p>Mövzu №3. Prokariotlardan eukariotlara. Göbələklər aləmi. Qısa icmalı: Həyatın müxtəlifliyi. Bakteriyalar və viruslar.</p>	Mühazirə		2	

	<p>Bakteriyaların ekosistem və insan üçün əhəmiyyəti. Gen mühəndisliyi. Bakteriofaq. Göbələklərin əsas qruplarının sistematikasını və səciyyəsi. Göbələklərin quruluş xüsusiyyətləri. Prokariotlar və eukariotlar arasında əsas fərqlər.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с. 2. Грин Н., Стюарт У., Тейлор Д. Биология в 3-х томах: пер. с англ., Мир, 1990. 3. Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994 4. Основы общей биологии, М., Мир, 1982 				
4	<p>Mövzu №4. Bitkilər aləmi (Plantae). Yosunlar (Algae). Ciyərotukimilər və mamırlar (Bryophyta).</p> <p>Qısa icmal:</p> <p>Bitkilər aləmi haqqında məlumat. Yosunların sistematikasını və bioekoloji xüsusiyyətləri. Evqenkimilər şöbəsi (Euglenophyta). Mamırların təkamülü, çoxalmaları və müasir vəziyyəti. Quruluşu və xarakteristikası, quru mühitinə adaptasiyası.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с. 2. Altuner. Toxumsuz bitkilərin sistematikasını, 1996. 3. E. Qurbanov. Ali bitkilər sistematikasını 4. İsrailbəyov. İbtidai bitkilər sistematikasını. 5. Основы общей биологии, М., Мир, 1982 	Mühazirə		2	
5	<p>Mövzu №5. Qıjıkimilər – PTERIDOPHYTA. Toxumlu bitkilər – Spermatophyta.</p> <p>Qısa icmal:</p> <p>Qıjıkimilərin sistematikasını, həyat tsikli. Toxumlu bitkilərin təsnifatı Toxumlu bitkilərin sistematik xülasəsi Toxumlu bitkilərin ekoloji aspektləri. Çılpaq və örtülütoxumlular. Çılpaqtoxumlu və örtülütoxumlu bitkilərin oxşar və fərqli cəhətləri.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərməklə):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с. 2. V. Tutayuyq. Bitkilərin anatomiya və morfologiyası, 1966 3. E. Qurbanov. Ali bitkilər sistematikasını 4. İsrailbəyov. İbtidai bitkilər sistematikasını. 5. Основы общей биологии, М., Мир, 1982 6. Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994 	Mühazirə		2	
Həftələr	Mövzunun adı və qısa icmal	Mühazirə	Məşğələ	Saat	Tarix
2	<p>Mövzu № 1. Canlı sistemin xüsusiyyətləri.</p> <p>Qısa icmal:</p> <p>Yer üzərində həyatın yaranması haqqında əsas nəzəriyyələr. Bioloji struktur səviyyələri: zülallar, karbohidratlar, nuklein turşuları. Materiyanın təşkilinin struktur səviyyələri: hüceyrə, toxuma, orqan, orqanizm, populyasiya arası əlaqələr haqqında məlumat.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərməklə):</p>		Məşğələ	2	

	<p>1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с.</p> <p>2. Грин Н., Стуат У., Тейлор Д. Биология в 3-х томах: пер. с англ., Мир, 1990.</p> <p>3. Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994</p> <p>4. А.Кочатаş. Ekoloji. Ege universiteti, 2002.</p>				
4	<p>Mövzu № 2. Hüceyrə; tərkibi, quruluşu, bölünməsi.</p> <p>Qısa icmal:</p> <p>Hüceyrənin əsas tərkib hissələri. Hüceyrənin quruluşu və orqanoidləri. Amitoz, mitoz və meyoza bölünmə. Hüceyrə nəzəriyyəsi və onun bioloji əhəmiyyəti. Orqanizmin inkişaf prosesində hüceyrənin rolu.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərməklə):</p> <p>1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с.</p> <p>2. Т. Qaziyev. Bitki fiziologiyası, Maarif, 1974</p> <p>3. V. Tutayuc. Bitkilərin anatomiya və morfologiyası, 1966</p> <p>4. Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994</p>		Məşğələ	2	
6	<p>Mövzu № 3. Bakteriyalar və viruslar. Göbələklərin xarakteristikası.</p> <p>Qısa icmal:</p> <p>Bakteriyalarda böyümə və inkişaf, qidalanma. Virus və bakteriya xəstəliklərinin ötürülmə yolları. Göbələklərin sistematikas, quruluşu, əhəmiyyəti. Saprotit göbələklər və onların ekosistemdə rolu. Göbələklərin təsərrüfat əhəmiyyəti.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərməklə):</p> <p>1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с.</p> <p>2. Грин Н., Стуат У., Тейлор Д. Биология в 3-х томах: пер. с англ., Мир, 1990.</p> <p>3. Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994</p> <p>4. Основы общей биологии, М., Мир, 1982</p>		Məşğələ	2	
8	<p>Mövzu № 4. Bakteriyalardan ali bitkilərə qədər həyatın müxtəlifliyi: yosunlar və mamırlar.</p> <p>Qısa icmal:</p> <p>Yosunlar, onların təkamülü və əhəmiyyəti. Yosunların ekoloji qrupları və ətraf mühitə uyğunlaşması. Mamırlar haqqında. Ciyərotukimilərin və mamırların sistematikas, quruluşu və xarakteristikası.</p> <p>Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərməklə):</p> <p>1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с.</p> <p>2. Altuner. Toxumsuz bitkilərin sistematikas, 1996.</p> <p>3. E. Qurbanov. Ali bitkilər sistematikas</p> <p>4. İbrahimbəyov. İbtidai bitkilər sistematikas.</p> <p>5. Основы общей биологии, М., Мир, 1982</p>		Məşğələ	2	
10	<p>Mövzu № 5. Toxumlu bitkilərin təsnifatı və ekoloji aspektləri.</p> <p>Qısa icmal:</p> <p>Qıjıkimilərin əsas səciyyəvi cəhətləri. Toxumlu bitkilər, onların təkamülü. Çılpaqtoxumlu və örtülütoxumlu bitkilər, onların sistematikas və müasir vəziyyəti. Bitkilərdə əsas çoxalma formalarının qısa təkrarı. Azərbaycanın bitki örtüyü.</p>		Məşğələ	2	

Oxu materialları (kitabın adı, müəlliflər və lazımi səhifələr göstərilməklə): 1. Садыхова Н.А., Джафарова С. К. Биология с основами экологии. Учебник. Баку, 2015, 456 с. 2. V.Tutayuyq. Bitkilərin anatomiya və morfoloqiyası, 1966 3.E.Qurbanov. Ali bitkilər sistematikas 4. İsrailbəyov. İbtidai bitkilər sistematikas. 5.Основы общей биологии, М., Мир, 1982 6.Мамонтов С.Г. Биология, М., Высшая школа, 1994				
---	--	--	--	--

VI. İmtahanın keçirilməsi forması -yazılı, şifahi, dialoq və ya test.

VII. Semestr ərzində qiymətləndirmə və bal bölgüsü:

Balların maksimum miqdarı – 100 bal.

A) Semestr ərzində toplanan maksimum bal – 50 bal.

Dərsə davamiyyətə görə	10 bal
Tələbələrin sərbəst işinə (referat, prezentasiya, tədqiqat işi və s.) görə Qeyd: Plagiat halları qəti qadağandır! Sərbəst işlə əlaqədar bütün tapşırıqların qısa təsviri, təqdim olunma şərtləri, vaxtı və qiymətləndirmə üsulu dəqiq göstərilir.	10 bal
Seminar (məşğələ) və ya laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə (eyni fəndən həm seminar (məşğələ), həm də laboratoriya dərsləri nəzərdə tutulduğu halda onların hər birinə 10 bal ayrılır). Əgər fənnin tədrisi yalnız mühazirə, seminar (məşğələ) şəkildə nəzərdə tutularsa bu zaman davamiyyətə və sərbəst işə ayrılmış ballar istisna olmaqla qalan 30 bal tədrisin bu növ göstəricilərinə görə hesablanır.	20 bal
Kurs işinin hazırlanmasına və müdafiəsinə görə (fənn üzrə kurs işi (layihəsi) nəzərdə tutulmayıbsa, ona ayrılan 10 bal seminar (məşğələ) və ya laboratoriya dərslərinə əlavə olunur).	10 bal

B) Semestr imtahanı nəticəsinə görə - maksimum 50 bal

Hər biletdə – 5 sual, hər suala – 10 bal verilir

Qeyd: Tələbənin imtahandan topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır.

C) Semestr nəticəsinə görə qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədər toplanan ballar əsasında):

91 – 100 bal	əla	A
81 – 90 bal	çox yaxşı	B
71 – 80 bal	yaxşı	C
61 – 70 bal	kafi	D
51 – 60 bal	qənaətbəxş	E
51 baldan aşağı	qeyri-kafi	F

Müəllim: ___Yusifova Məhluqə Mail qızı _____

İmza: _____

(soyadı, adı, atasının adı)

Tarix: _____

